

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Alueet ja kasvupalvelut -osasto

MUISTIO
26.9.2023

LIITE 1

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VALTIONAVUSTUKSESTA YRITYS- TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI VUOSINA 2021–2028 ANNETUN VALTIONEUVOS- TON ASETUKSEN 12 §:n MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (895/2021 *yritystukiasetus*), annettiin valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021 *yritystukilaki*), nojalla 21.10.2021. Yritystukilain mukaisia avustusohjelmia käytetään Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien toimeenpanoon vuonna 2021 alkaneella ohjelma-kaudella. Lisäksi avustusohjelmia voi käyttää kansallisesti rahoitettuihin avustuksiin. Yritystukilaki tuli voimaan 1.11.2021 ja se on voimassa 31.12.2028 asti.

Yritystukilain 7 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä avustuksen myöntämisen edellytyksistä ja sovellettavista valtiontukisäännöistä.

Heinäkuun 1 päivänä voimaan tulleen ja tammikuun 1. päivästä 2024 lähtien sovellet-tavan EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) No 651/2014 muutos vaikuttaa muun muassa koneiden ja laitteiden vuokratukustannusten tukemisen ehtoihin. Muutoksen myötä ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla voidaan myöntää pk-yrityksille yrityksen kehittämis-avustusta koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin vain, jos avustuksen saaja ostaa kyseisen omaisuuserän vuokrasopimuksen päätyttyä. Vastaava ryhmäpoikkeusasetuk-sen rajausta on ollut jo aiemmin voimassa I ja II tukialueella (14 artiklan 6 kohdan b alakohta).

ELY-keskusten myöntämään yrityksen kehittämisavustukseen sovelletaan EU:n valti-ontukisäännöistä pääasiassa ryhmäpoikkeusasetusta (EU) No 651/2014 ja vähämerki-tyksisestä tuesta annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Yritystukiasetuk-sen 7 §:n mukaan yrityksen kehittämisavustusta myönnettäessä noudatetaan ryhmä-poikkeusasetusta, jollei asetuksessa erikseen säädetä, että avustus myönnetään vähä-merkityksisenä tukena.

Yritystukiasetuksen 12 § mahdollistaa koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta (leasing) aiheutuvien kustannusten tukemisen yrityksen kehittämisavustuk-sena enintään kolmelta vuodelta. Yritystukiasetuksen 12 §:n mukaan avustus vuokra-kustannuksiin myönnetään I ja II tukialueella vähämerkityksisenä tukena. Avustusta vuokratukustannuksiin ei ole voinut näillä alueilla myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla. Tämä johtuu siitä, että ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimus ostaa omaisuuserä vuokrasopimuksen päätyttyä ei sovellu Suomessa noudatettavaan rahoituskäytäntöön, jossa vuokrattu omaisuuserä palautuu yleensä vuokrasopimuksen jälkeen takaisin vuokranantajalle. Omaisuuserän palauttamisen lisäksi avustuksen saajalla voi leasing-sopimuksen perusteella olla myös mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta, hankkia omaisuuserälle ostaja tai ostaa omaisuuserä. Ryhmäpoikkeusasetuksen 17 artiklan muutoksen myötä avustus koneiden ja laitteiden vuokraukseen tulee myös muilla alu-eilla (III tukialueella) myöntää vähämerkityksisenä tukena, koska avustuksen saajalle

ei ole mielekästä asettaa ostovelvoitetta suomalainen leasing –rahoituskäytäntö huomioon ottaen.

Tätä taustaa vasten yritystukiasetuksen 12 §:n 2 momenttia olisi tarpeen muuttaa niin, että avustus koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin myönnettäisiin kaikilla alueilla vähämerkityksisenä tukena.

2. Ehdotetun asetuksen sisältö

12 § Koneiden ja laitteiden vuokrakustannusten hyväksyttävyyys

Pykälän 1 momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että jatkossa avustus koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin myönnettäisiin kaikilla alueilla vähämerkityksisenä tukena.

3 Ehdotuksen vaikutukset

Tässä kappaleessa arvioidaan säädösmuutoksen vaikutuksia verrattuna siihen tilanteeseen, että säädösmuutosta ei tehtäisi, ja ryhmäpoikkeusasetuksen uusi koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksen hyväksymisen edellytyksenä oleva ostovelvoite tulisi sovellettavaksi.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotettu säädösmuutos keventää avustushakemusta käsittelevän ELY-keskuksen työtaakkaa. Muutoksen myötä ELY-keskuksen ei olisi avustuspäätöstä valmisteltaessa tarpeen varmistua avustuksen hakijan oikeasta solmia leasing-sopimus, johon kuuluu ostovelvoite. ELY-keskuksen ei myöskään olisi tarpeen maksatushakemusta käsitellessä varmistua siitä, että avustuksen hakijan avustuspäätöksen jälkeen solmimaan leasing-sopimukseen tosiasiallisesti sisältyy ostovelvoite.

Vaikutukset viranomaisten tietojärjestelmiin

Säädösmuutoksen myötä EURA- ja TUKI204 –tietojärjestelmiin on tarpeen tehdä muutoksia. Asetusmuutoksen myötä koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin myönnettävä tuki III-tukialueella ei jatkossa voisi olla ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista. Tällä hetkellä tietojärjestelmissä merkitään automaattisesti, että III-tukialueelle myönnetty avustus koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin on ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea. Tietojärjestelmiin on tarpeen tehdä muutos, jonka myötä järjestelmässä merkitään automaattisesti kaikki koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin myönnetty avustukset de minimis –asetuksen mukaisiksi. Kyse ei ole suurista tietojärjestelmämuutoksista. EURA-järjestelmässä muutos on toteutettavissa joutumatta priorisoimaan uudelleen muita järjestelmän kehityshankkeita. TUKI2014-järjestelmässä tietojärjestelmämuutoksen testauksineen arvioidaan voitavan toteuttaa noin yhden henkilötyöpäivän työmäärällä.

Vaikutukset yritysten toimintaan

Ehdotetun asetuksen vaikutukset kohdistuisivat pieniin ja keskisuuriin yrityksiin III tukialueella. Säädosmuutos johtaisi siihen, ettei sääntelyllä rajoitettaisi yrityksen mahdollisuuksia rahoittaa leasing-hankintoja parhaaksi katsomallaan tavalla. Se olisi siis rahoitustavan suhteen neutraali. Yrityksen kehittämisavustuksella tuettaville hankkeille on III-tukialueella huomattavasti tukialueita I ja II vähemmän rahoitusta. Muutoksen arvioidaan vaikuttavan muutamaan kymmeneen yritykseen vuositasolla. Säädosmuutos vaikuttaisi jatkossa III-tukialueella toimivan yrityksen de minimis –kiintiön täyttymiseen. Toisaalta, jos säädosmuutosta ei tehtäisi, olisi koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin avustusta hakevan yrityksen toimitettava viimeistään maksatushakemuksensa yhteydessä selvitys leasingsopimukseen sisältyvästä ostovelvoitteesta. Tästä yritykselle aiheutuisi hallinnollista taakkaa.

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: ...

Lausunnoissa ...

5 Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.